

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев1 12/10
20.01.2011. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Мирјане Ђерасимовић и Михаила Рулића, чланова већа, у парници тужилаца К.К. из Н.С., Б.К. из Ч., А.К. из Н.С. и О.В. из Н.С., које заступа М.Ђ., адвокат из Н.С., против тужених Б. а.д. из Н.С., кога заступа М.В., адвокат из Н.С., Е.б. а.д. из Н.С., коју заступа М.В. из Н.С. и ЈП „...“ Б, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Окружног суда у Новом Саду Гж. 5914/07 од 27.3.2008. године, у седници одржаној дана 20.1.2011. године, донео је Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Новом Саду Гж. 5914/07 од 27.3.2008. године и пресуда Општинског суда у Новом Саду П. 5242/05 од 10.5.2007. године и предмет УСТУПА Основном суду у Новом Саду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Новом Саду Гж. 5914/07 од 27.3.2008. године одбијена је жалба тужилаца и потврђена пресуда Општинског суда у Новом Саду П. 5242/05 од 10.5.2007. године, којом је одбијен тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се 1) обавезе првотужени да тужиоцима исплати за површину од 1ха 28 ари и 97м² укупно 8.238.345,00 динара у једнаким тромесечним ратама, у року од десет година, почев од истека годину дана од правноснажности решења Општинског суда у Новом Саду Р. ... рачунајући од 5.5.2003. године, са каматом у висини раста цена на мало, према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике, почев од 14.11.2002. године на главницу од 8.238.345,00 динара до исплате, сваке тромесечне рате, а све до исплате последње 40-те рате, која доспева дана 6.5.2013. године, а доспеле обавезе на име разлике за четврту доспелу рату износ од 58.628,79 динара, са законском затезном каматом почев од 9.2.2005. године до исплате, за пету доспелу рату износ од 66.416,37 динара са законском затезном каматом почев од 11.5.2005. године до исплате, за шесту доспелу рату износ од 75.968,28 динара са законском затезном каматом почев од 5.8.2005. године до исплате, за седму доспелу рату износ од 85.598,47 динара са законском затезном каматом почев од 7.11.2005. године до исплате, 2) утврди да је друготужена дужна Рев1 12/10

-2-

да исплаћује тужиоцима за површину од 1ха укупан износ од 6.387.800,00 динара у једнаким новчаним износима од по 159.695,00 динара, у једнаким тромесечним ратама у року од 10 година, почев од истека годину дана од правноснажности решења Општинског суда у Новом Саду Р. ... рачунајући од 5.5.2003. године, са каматом у висини раста цена на мало према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике, почев од 14.11.2002. године, на главницу од 6.387.800,00 динара до исплате сваке тромесечне рате, а све до исплате последње 40-те рате која доспева 6.5.2013. године, 3) обавезе трећетужени да тужиоцима исплати за површину од 12 ари укупан износ од 766.536,00 динара у једнаким новчаним износима од по 19.163,40 динара почев од истека годину дана од правноснажности решења Општинског суда у Новом Саду Р. ... рачунајући од 5.5.2003. године, са каматом, у висини раста цена на мало, према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике почев од 14.11.2002. године на главницу од 766.536,00 динара до исплате сваке тромесечне рате до исплате последње 40-те рате која доспева дана 6.5.2013. године, а доспела обавеза на име разлике за прву доспелу рату у износу од 3.735,71 динар, са законском затезном каматом почев од 6.9.2004. године па до исплате, за другу доспелу рату износ од 3.416,45 динара, са законском затезном каматом од 6.9.2004. године до исплате, за трећу доспелу рату износ од 7.117,53 динара са законском затезном каматом почев од 27.5.2005. године до исплате, за четврту доспелу рату износ 6.788,79 динара са законском затезном каматом почев од 27.5.2005. године до исплате, за пету доспелу рату износ од 6.388,60 динара са законском затезном каматом почев од 27.5.2005. године до исплате, за шесту доспелу рату износ од 6.910,36 динара са законском затезном каматом почев од 15.8.2005. године до исплате, за седму доспелу рату износ од 7.653,98 динара са законском затезном каматом почев од 8.11.2005. године до исплате; обавезани су тужиоци да прво и друготуженима солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 48.240,00 динара.

Против ове другостепене пресуде тужиоци су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужена Е.б. а.д. Н.С. је доставила одговор на ревизију тужилаца.

Одлучујући о ревизији тужилаца Врховни суд Србије је пресудом Рев. ... од 10.9.2008. године одбио као неосновану ревизију тужилаца.

Уставни суд је у поступку по уставној жалби Е.К. из Ч. општом Уж. ... од 15.7.2010. године.

Уставни суд је, у поступку по уставној жалби Б.К. из ч. 1., одлуком у ж. ... од 13.7.2010. године: 1) усвојио уставну жалбу Б.К. и утврдио да је пресудом Врховног суда Србије Рев. ... од 10.9.2008. године повређено право подносиоца уставне жалбе на имовину зајемчено одредбом члана 58. став 2. Устава РС; 2) поништио пресуду Врховног суда Србије Рев. ... од 10.9.2008. године и одредио да Врховни касациони суд донесе нову одлуку о ревизији коју је подносилац уставне жалбе изјавио

Рев1 12/10

-3-

против пресуде Окружног суда у Новом Саду Гж. 5914/07 од 27.3.2008. године и 3) одлучио да се одлука објави у „Службеном гласнику РС“.

У поновном поступку по ревизији тужиоца Б.К., чије се правно дејство протеже и на остале јединствене супарничаре на тужилачкој страни, у смислу члана 204. у вези члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04), који се примењују на основу члана 55. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 111/09), обзиром да је ревизија тужилаца изјављена против наведене другостепене пресуде пре 29.12.2009. године, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

Наиме, решењем Општинског суда у Новом Саду Р. ... од 14.11.2002. године, донетом у ванпарничном поступку, утврђена је накнада предлагачима К.К., Д.К. и Б.К. за враћено раније принудно откупљено земљиште од ранијег сопственика Б.К., сувласништво предлагача у једнаким деловима и то: за површину од 1ха 28 ари и 97м² у укупном износу од 8.238.345,60 динара, на дан 14.11.2002. године у једнаким новчаним износима, па је обавезан противник предлагача Б. а.д. Н.С. да наведени износ исплати предлагачима путем исплатне благајне у једнаким тромесечним ратама у року од 10 година, почев од истека годину дана од правноснажности ове одлуке, са каматом у висини раста цена на мало, према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике, а од дана доспелости до исплате, за површину од 12 ари укупан износ од 766.536,00 динара, предлагачима на једнаке новчане износе, а на дан 14.11.2002. године, па је обавезан противник предлагача ЈП „...“ да путем исплатне благајне исплати наведени износ предлагачима у једнаким тромесечним ратама у року од 10 година, почев од истека годину дана од дана правноснажности ове одлуке, са каматом у висини раста цена на мало, према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике, а од дана доспелости до исплате, за површину од 1ха и 1м² укупни износ од 6.387.800,00 динара предлагачима, а на дан 14.11.2002. године, па је обавезан противник предлагача Н.б. а.д. Н.С., да путем исплатне благајне исплати наведени износ предлагачима у једнаким тромесечним ратама у року од 10 година, почев од истека годину дана од дана правноснажности ове одлуке, са каматом у висини раста цена на мало, према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике, а од дана доспелости до исплате; као и да противници предлагача предлагачима солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 1.109.500,00 динара.

Тужиоци А.К. и О.В. су законски наследници предлагача, сада пок. Д.К. бив. из Н.С., а друготужена Е.б. а.д. Н.С. је правни следбеник противника предлагача Н.б. а.д. Н.С.

Рев1 12/10

-4-

Тужбеним захтевом у овој парници тужиоци захтевају поновно утврђење обавеза тужених на исплату накнаде у роковима и на начин прописан законом уз другачији обрачун камате, јер им је због погрешне интерпретације законских одредаба у ванпарничном решењу: „а од дана доспелости до исплате“ у извршном поступку камата обрачуната у висини раста цена на мало само за период за време доцње у плаћању појединачних рата и то од дана доцње до исплате, уместо од правноснажности одлуке о накнади за појединачну рату.

Одлучујући о овако постављеном захтеву тужилаца првостепени суд је захтев тужилаца одбио као неоснован, а другостепени суд је одбио жалбу тужилаца и потврдио наведену првостепену пресуду о одбијању захтева тужилаца, наводећи да је цитираним решењима ванпарничног суда – Општинског суда у Новом Саду Р. ... од 14.11.2002. године, камата на досуђене износе одређена у свему у складу са посебним законима, у висини раста цена на мало, према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике, а од доспелости сваке рате до исплате, да су тужени редовно исплаћивали тромесечне рате тужиоцима према наведеном решењу, због чега нема основа за примену законске затезне камате на наведене износе, посебно имајући у виду да обавеза тужених према тужиоцу није доспела у целисти јер последња исплатна рата доспева 2013. године.

Ревизијом тужилаца се основано указује да су нижестепени судови одлучујући о захтевима тужилаца погрешно применили материјално право и да је због тога чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Према одредбама члана 9. Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа („Службени

гласник РС“, бр. 18/91, 20/92, 42/98), накнада за земљиште одузето по наведеним основима, одређује се на начин и по прописима за утврђивање накнаде за експроприсану непокретност.

У случају кад је висину новчане накнаде утврдио надлежни суд у смислу одредаба члан 12-б) став 1. наведеног Закона, накнада се плаћа у једнаким тромесечним ратама, у року од 10 година почев од истека године дана од дана правноснажности судске одлуке. На доспеле обавезе из става 1. овог члана плаћа се камата у висини раста цена на мало, према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике (став 3. члана 12-б).

Имајући у виду заштитну и антиинфлаторну функцију камате која се плаћа на износе тромесечних рата у висини раста цена на мало према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике, ова камата се обрачунава и плаћа на сваку утврђену исплатну рату, почев од правноснажности судске одлуке па до доспелости рате утврђене законом, а не

Рев1 12/10

-5-

само у случају доцње у исплати тромесечне рате. На ову ревалоризациону камату има прво сваки од учесника коме је по наведеном пропису накнада за одузету имовину утврђена судском одлуком, када је начин плаћања одређен у оквиру рока од десет година. У супротном било би повређено право тужилаца на имовину зајемчено одредбом члана 58. став 2. Устава и чланом 1. Првог протокола уз Европску конвенцију за заштиту људских прва и основних слобода.

Како су нижестепени судови пропустили да захтеве тужиоца оцене сагласно наведеним прописима и утврде да ли је на исплатне рате тужиоцима обрачуната и камата у висини раста цена на мало сагласно ставу 3. члана 12-б) наведеног закона, од правноснажности судске одлуке до доспелости сваке појединачне рате утврђене законом, Врховни касациони суд је укинуо обе нижестепене пресуде на основу овлашћења из члана 407. став 2. ЗПП и одлучио као у изреци.

Врховни касациони суд је овај предмет уступио Основном суду у Новом Саду, обзиром на захтеве опредељене у тужби у новчаним износима којима се захтева исплата износа од 8.238.345,00 динара од првотуженог, 6.387.800,00 динара од друготуженог и 766.536,00 динара од трећетуженог, не рачунајући приписане и обрачунате камате на појединачне рате, што према курсу еура у односу на динар у време подношења тужбе од 83,6000 динара за један евро, представља динарску противвредност 98.544,7966 евра - за 8.238.345,00 динара у време подношења тужбе, на основу одредаба члана 22. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09) и члана 3. став 1. тачка 20. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Службени гласник РС“, бр. 116/08).

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити речене недостатке и донети закониту и правилну одлуку.

Председник већа - судија

Снежана Андрејевић, с.п.